

Tygodnik oświatowy, społeczny i rolniczy—ilustrowany

ADRES: WARSZAWA, UL. TAMKA № 1.

KONTO CZEKOWE P. K. O. № 3510.

Przedpłata kwartalna wraz z „Teatrem Ludowym” wynosi 2 zł. 50 gr. Numer pojedynczy 25 gr.

W IMIENINY KOMENDANTA

Dzień Imienin Komendanta jest momentem, w którym cały naród łączy się w jednym wielkim uczuciu wdzięczności za Jego trudy i pracę dla dobra państwa oraz gorącym życzeniem, by mógł je w dalszym ciągu z korzyścią prowadzić. Nastrojowi temu nie ulegają jedynie ludzie, którzy nie widzą w postaci Komendanta i w jego życiu ucieleśnienia nujofiarniejszego poświęcenia dla spraw dobra ogólnego oraz ucieleśnienia prawdy wielkiej, że obowiązkiem każdego człowieka jest rzetelna, uczciwa troska o dobro wspólne. Są to ludzie, których żadna mowa, żadna uczciwość nie zjedna dla siebie, zasklepieni tak w sobie, że nic nie widzą poza tem, co sami mogą zdziałać.

Józef Piłsudski każdą swoją myśl poświęcił krajowi, całym swoim uczuciem związał się z narodem. Stał się doskonałym typem człowieka, który poświęcił własne życie dla dobra innych.

Rozpoczął od wymagającej niestęchanego męstwa, roztropności i ofiarności walki konspiracyjnej z władzami rosyjskimi. Nie powstrzymało Go więzienie, wygnanie, brutalne znęcanie się pachołów moskiewskich, których przewyższał ogromnie mocą swego ducha i głębią umysłu—w rozpoczętej pracy trwał.

Był w Polsce twórcą czynu zbrojnego—Legionów, Armii Polskiej. Stał się na stanowisku Naczelnika Państwa Budowniczym państwowości polskiej. Rozwijał pracę niezmordowanie, nie pragnąc z niej żadnych korzyści

osobistych. Nie zraziły Go w tym okresie życia żadne najbardziej dzikie i zjadliwe napaści tej części polaków, którzy krzyczeli bez przerwy o swoich uczuciach patriotycznych, a jednocześnie czynili wszystko, by Mu pracę nad rozbudową Państwa Polskiego utrudnić.

Uwolnił Polskę od pełnego grozy, dzikiego okrucieństwa wschodu najazdu hord bolszewickich. Przerwał wreszcie w maju 1926 r. męskim czynem stan chaosu, jaki się wytworzył w państwie po ustąpieniu Jego ze stanowiska Naczelnika Państwa.

Szedł przez życie, okazując w czynach swoich hart ducha niezłomny, umiłowanie całego narodu, państwa, niebądy na obelgi, zniewagi, przeszkody, rzucając Mu pod nogi i idzie w dalszym ciągu.

Powiedział ktoś, że wielkość ludzi mierzy się ilością ich przeciwników i zwolenników, Marszałek jest naprawdę człowiekiem wielkim, jeśli tylu ich posiada.

Jest jednak pewnem, że wszyscy ci, którzy na sercu leży sprawa pomyślności narodu, którzy rozumieją znaczenie pracy rzetelnej dla dobra wspólnego, że ci wszyscy w dniu Imienin Budowniczego Państwa przeżywają chwilę ogromnej dla Niego życzliwości, płynącej nie z pouczenia jakiegoś, czy nakazu, ale z głębi serca.

My, młodzi, potrafimy w organizowaniu przez siebie obchodach zawrzeć całą moc tego serdecznego przywiązania, jakie dla Członka Honorowego swego Związku żywimy!

Dwa z całego szeregu ważnych momentów w dziejach państwa i życia Komendanta, w których brał udział.

W momencie kiedy władze okupacyjne niemieckie uważały Polskę za „Królestwo“ i myślały o obsadzeniu tronu przez jednego z niezliczonych swoich książąt — przybył do Warszawy Komendant i objął funkcję Naczelnika Państwa, które w jednej z pierwszych swoich ustaw określił jako Rzeczypospolitą. Zdjęcie przedstawia otwarcie I-go Sejmu Rzeczypospolitej przez Naczelnika Państwa w dniu 10 lutego 1919 r.

Komendant Piłsudski przewodniczy na pierwszym posiedzeniu Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego, do której powstania bardzo się przyczynił, uważając, że wychowanie fizyczne jest jedną z głównych dziedzin wychowania obywatelskiego.

KOMENDANTOWI.

19 marca 1929 r.

*Patrz! Oto płyną przed Tobą
Tysiączne, tysiączne zastępy
Tych, którzy w dniach walki urągali grobom
I razem z Tobą darli orędzie śmierci w strzypę
I razem z Tobą rzucali na szalę
Wszystko co mieli i marli w chwale!*

*Patrz, jak są mocarni,
Jak dusze ich wiążą się palą!
Wszak oni z Tobą w polach bitew marli
Od kuli, głodu i chłodu — ku jasnym niosąc dalom
Sztandar wolności w słońcu rozpostarty
I ginęli, jak dzieci drugiej w dziejach Sparty!*

*Oni potężni — potęgą Twego Ducha
Z kurzawą gromów i błyskawic czepałą,
Kiedyś szedł z szablą nagą przeciw trój-szatanom,
Któryż Ojczyznę Twoją w kawały rozdarli,
Mimo krwawych protestów tych co za Nią marli,
Tych, którzy do ostatniej chwili Ją dzwignali
W rozświetły — by Jej słońce wolności rozpalili.*

*Oto resztki Szaleńców z pod Kielc, Limanowej,
Krzywopłotów, Łowczówki, Mołotkowa, Góry...
Z pod Stochodu, z Sobieszczyc, Lasków, Rafajłowy
I z tysięcy pól krwawych gdzie z nich walczył który
Oto resztki Twych Synów, mocnych jak granity,
Co kują jasne Jutro dla Rzeczypospolitej.*

*Wodzu, oto Ci, których na polach chwaly
Nie pożarła śmierć krwawa w rozprawach orężnych,
Na które szli za Tobą i za Orłem Białym —
Stoją pod znakiem Pracy murem przepiętnym
By krzyknąć chciwym wrogom przez swe świeże bliźni —
— Nie damy grudki ziemi z łona swej Ojczyzny!
Krosno, marzec 1929 r. W. B.*

O zjednoczenie Młodej wsi.

Młoda Wieś Polska z utęsknieniem czeka na zjednoczenie Związków Młodzieży, które działają na podstawach demokracji. Dobrze rozumie każdy chłop, że tylko wtedy przywaleczy swoje prawa, gdy jawą, ramię przy ramieniu stanie do pracy. Dlatego też powszechną radością powitana była przed kilku miesiącami przez całą młodą wieś, ze względu na przynależność organizacyjną — inicjatywa naszego Związku, zmierzająca do zunifikowania związków młodzieży w jedną potężną organizację.

Rozpoczęte zostały rokowania unifikacyjne, w których wzięli udział przedstawiciele naszego Centralnego Związku Młodzieży Wiejskiej, Małopolskiego Związku Młodzieży Wiejskiej, Związku Młodzieży Ludowej i Związku Młodzieży Wiejskiej Rzeczypospolitej Polskiej („Wici“).

Przedstawiciele nasi w rozmowach unifikacyjnych wykazywali zawsze wiele dobrej woli i wiary w szczerotę zamiarów unifikacyjnych danych organizacji. Zawsze wierzyli, że wszystkie organizacje, biorące udział w pertraktacjach, postarają się tak postępować, by wznoszonego gmachu ogromnego, jak Rzeczpospolita długa i szeroka, obozowiska prac młodzieży, nie porysowali, że nie uczynią nic takiego, co doprowadziłoby mogło do zaprzestania dzieła wielkiego znaczenia, kiedy już się tworzy jego fundamenty.

Z tą dobrą wolą i pełną wiarą w szczerotę dążeń wszystkich uczestników rozmów braliśmy w nich udział. I nikt przedstawicielom naszym zarzucić nie może, że nie popierali kiedykolwiek wszystkimi siłami dzieła, którego myśl pierwsi wypastowali w swych duszach i pierwsi wystąpili z propozycją by ją w czyn wprowadzić. Przymykaliśmy oczy na ciągłe napaści Związku Młodzieży Wiejskiej Rz. P. („Wici“), kierowane pod naszym adresem przez nich samych i przez ich ogniwa organizacyjne (komunikaty wojewódzkich związków), nie zrywałym rokowań, choć każdy numer „Wici“ używał pod adresem Centralnego Związku Kółek Rolniczych określeń takich, jak „klika C. Z. K. Rowska“ i w najohydniejszy sposób szkalował tę organizację naszych ojców. Wykazaliśmy, że znieść potrafimy złośliwość naszych przeciwników, jeśli chcemy, by unifikacja młodzieży została wprowadzona w czyn. Dobro sprawy wymagało, byśmy tak właśnie postępowali.

Jednak inny sposób postępowania naszych przeciwników wykazywał, że nie zależy im wiele na unifikacji młodzieży, że uchwalając piękne wnioski na zjazdach swoich terenowych, nie przywiązywali do tych uchwał dostatecznej wagi, że poprostu nie zrozumieli korzyści młodzieży, wpływających ze zjednoczenia jej prac. Robili bowiem przed jawne zwalczanie naszej organizacji i C. Z. K. R., szkalowanie ich w najpotworniejszy sposób wszystko, co mogło unifikacji młodzieży zaszkodzić.

Przedstawiciele nasi nie wyciągnęli z tego konsekwencji i gotowi byli w dalszym ciągu prowadzić rozmowy, wykazując w ten sposób całkowite wyrzeczenie się własnych ambicji, by tylko dokonać wielkiego dzieła.

Obecnie jednak podzielić się musimy z całą gromadą wieścią bolesną. Rokowania unifikacyjne zakończyły się bez wyniku, o którym marzyliśmy. Kiedy występowałyśmy z propozycją przeprowadzenia ich, zakończyły się całkowitą klęską, która odbije się źle na owocach prac zorganizowanej młodzie-

ży wiejskiej. **Winę takiego zakończenia rozmów musi wziąć na siebie Związek Młodzieży Wiejskiej Rz. P. („Wici“).**

W dniu 9 b. m. odbyła się konferencja, która miała ostatecznie zdecydować o połączeniu organizacji. Na konferencję tę **nie przybyli** przedstawiciele dwóch organizacji, Małopolskiego Związku Młodzieży Wiejskiej i Związku Młodzieży Ludowej. Jak się od przedstawicieli tych organizacji dowiedzieliśmy, **nie chcą one łączyć się ze Związkiem Mł. Wiejskiej Rz. P. („Wici“),** skoro ta organizacja w czasie trwania rozmów unifikacyjnych usiłowała przeprowadzić na terenie ich działalności rozłamy.

Nastąpi przez Związek Młodzieży Wiejskiej Rz. P. („Wici“) działacze zaczęli kaptować dla tego Związku koła Małopolskiego Związku Młodzieży Wiejskiej. Wszyscy o tej akcji „Wspólnej“ na terenie powiatu Przeworskiego czytaliśmy i wszystkim nam się wydała ona **nieuczciwą.** Wyglądało to tak, jakby dwaj sąsiedzi gospodarze umawiali się, że zawrą przyjaźń i będą sobie w pracy pomagać i najbliższej nocy jeden z nich zaorze drugiemu miedzę, wejdzie do stodoły i skradnie mu snopy, a w dzień znowu będzie udawał przyjaźń.

Podobnie na terenie Wielkopolski **wysłannicy „Wici“** postarali się przeprowadzić rozłam w jesieni roku ubiegłego, prowadząc jednocześnie z tym Związkiem, w którym dokonali rozłamu rozmowy unifikacyjne. Przypominamy wszystkim, jak niedawno p. Wyszomirski wyśmiewał ten Związek w „Wiciach“, mówiąc o generałach, którzy będą kury macać, i jednocześnie p. Bień, przyjaciel p. Wyszomirskiego, wyciągał do tych „generałów“ rękę,

by się z nimi połączyć. **Trudno to inaczej określić jak złą wolą, obłudą, a w najlepszym razie głupotą.**

Nie dziwnym się, że „Wici“ zwalczały nasz Związek. Nigdy nie wierzyliśmy w przyjaźń ich dla nas. Jeżeli rozpoczynaliśmy unifikację nie chodziło nam o pozyskanie drzyżni dla siebie. **Sądziliśmy, że pociągnięcie ich wielką doniosłość dzieła połączenia młodej wsi i dla niego zapomną o złości na nas.** Nie przypuszczaliśmy jednak, że demagogia ich dojdzie do takich rozmiarów, że **zniechęcą do unifikacji nawet organizacje, których nienawidzić nie mieli za co,** bo przedtem z nimi nie walczyli. Stało się jednak, że obydwie te organizacje wyrzekły się myśli połączenia ze Zw. Mł. Wiejskiej Rz. P. („Wici“), bo uważają go za zło, które niszczyć będzie chciało wszystko, co cokolwiek inny zrobił. **Uważają, że z człowiekiem w stosunkach organizacyjnych — nieuczciwym — rozmów o połączeniu prowadzić nie wolno.**

St. Gierat.

Dopóki stoję na waszem czele, będę bronit do upadłego, nie cofając się przed żadną ofiarą, tego co jest naszą własnością i co oddać musimy w całości nienaruszonej naszym następcom — naszego honoru żołnierza polskiego.

(Z rozkazu Komendanta z 6 sierpnia 1916 r.)

Koleżanki i Koledzy!

Zorganizowaliśmy się w wielką Gromadę, aby razem, zespolonymi siłami pracować nad odrodzeniem wsi polskiej; aby wspólnym wysiłkiem pracować nad oświeceniem naszych braci, rozjaśnieniem ich dusz. Pracy tej jest jeszcze bardzo dużo. Wszak całe państwo kraju nie przeorał jeszcze lemiesz naszej idei. Tam wieś śpi pograżona w ciemności i ubóstwie duchowym.

Spieszcie więc z kagańcem oświaty do nich. Niech idea zbiorowej pracy i społeczeństwa przeniknie do nich i pozyska dla pracy nad lepszym Jutrem wsi polskiej nowych bojowników, wzmocni nasze szeregi, a liczniej—dojdziemy prędzej do celu.

Pamiętajcie więc, że najłatwiej dotrzeć umie do nieorganizowanej braci naszej „Siew“,

a myśli i przykłady w nim zawarte obudzą nie jedne z drzemki i porwą do czynu!

Abym jednakże „Siew“ szeroko promieniował i zagrzewał do pracy, by godnie i celowo wypełniał swoje zadanie trzeba więcej troski z waszej strony, Czytelniczy!

Trzeba, by każdy Czytelnik nie tylko sam gorliwie wypełniał zobowiązania wobec swego pisma lecz zawsze i wszędzie innych do tego nakłaniał.

By regularnie opłacał prenumeratę i dopiśnował opieszałego sąsiada by opłacał „Siew“.

By jednal nowych czytelników i wskazywał adresy tych koleżanek i kolegów, którzy po zapoznaniu się z naszym pismem, mogli zostać jego prenumeratorami.

Więc corychlej wplacajcie zaległą prenumeratę i przedpłatę oraz rozpowszechniajcie swoje pismo.

O kursach wieczorowych słów parę

(dokończenie).

Rachunki. Obok dążności do wyrobienia biegłości w rachowaniu w zakresie liczb całkowitych (w ulamki, jeżeli słuchacze mają ogólne pojęcie, co to jest, a w szczególności w działania z nimi nie bawiłbym się, bo poco), trzeba dać pojęcie o % i jego obliczaniu, z geometrii nauczyć rzeczy praktycznych, a więc miar metrycznych, pomiarów pól prostokąta, kwadratu, trójkąta, a nawet trapezu, zasad rysowania planów, dobrze było nauczyć wypełniania czeków i blankietów nadawczych, weksli, ogólnych zasad prowadzenia ksiąg kasowych. Wszystko to winno być umiejętnie rozłożone i przeplatane, by tworzyło ineresującą różnorodną całość. Oba te przedmioty wypadnie, jeżeli idzie o naukę pisania, czytania i rachowania, podzielić na grupy; inne wiadomości z tych przedmiotów mogą i powinny stać się udziałem wszystkich. Przypominam, że i tu możliwie w największej mierze należałoby stosować jednostki 25 o minutowe.

Historja, przyroda i geografia — to przedmioty, których celem, obok podania wiadomości z dziejów ludzkości i budowy świata — pobudzenie do myślenia o tem, wyrobienia krytycznego, świadomego poglądu na świat i zjawiska w świecie.

Historja — to nie mdłe, nudne „przechodzenie” historii polskiej „króla po królu”, — to ogólny, krytyczny pogląd na dzieje ludzkości i kraju naszego raczej pod względem zmian stosunków kulturalnych, tworzenia się nowych form społecznych, krystalizowania poglądów religijnych i filozoficznych. Historia polityczna — to tylko tło i niezbędny komentarz dla ujęcia dziejów ludzkości od mroków niewolnictwa starożytności, poprzez ciemnotę i zabobony średniowiecza, zwycięską walkę o odrodzenie kultury w dobie renesansu i reformacji, wielki bój Wielkiej Rewolucji o godność człowieka-obywatela, stuletnie walki o godność narodów do czasów najnowszych. Można oczywiście organizować się tylko do historii **kulturalno-społeczno-politycznej** Polski. W krótkich 25-o minutowych szkicach da się to ładnie i interesująco ująć.

Przyroda może mieć na celu: albo nauczyć myśleć i zastanawiać się nad budową świata od przyrody martwej, roślin, zwierząt do człowieka, albo podać praktyczne wiadomości z dziedziny rolnictwa i hodowli, albo omawiać najnowsze zdobycze i wynalazki techniczne albo najlepiej, jeżeli potrzeba względnie to wszystko z dodaniem zasadniczych

wskazówek higieny. Nigdy natomiast nie dałbym tu jakiegos systematycznego, szczegółowego kursu botaniki, zoologii, czy anatomji człowieka, bo to zbyt jednostronne i w rezultacie mozolne, a mało wartościowe, jeżeli w dodatku zważymy, że całości prawie nigdy nie wycierpiemy.

Geografia może znów rozpaść się na pewne cykle, a więc może: 1) ujmować ogólne wiadomości o warunkach klimatycznych, stosunkach gospodarczych, społecznych i politycznych świata, 2) omawiać to w odniesieniu do ważniejszych państw świata, 3) ograniczyć się do stosunków w państwach, sąsiadujących z Polską, 4) ujmować geografję Polski. Przy wybraniu którychkolwiek z tych cykliów, należy, stosując i tu jednostki 25-o minutowe, pamiętać, że słuchacze bardzo mile i z zainteresowaniem przyjmą dane liczbowe, obejmujące stosunki w świecie. Bezcelowe i mało owocne byłoby przerabianie wiadomości z geografji systematycznej według podręcznika, bo tu zdarzyć się mogą takie dziwolągi, że wykładowca po przerobieniu najrozmaitszych określeń o wiatrach, pogodach, biegunach, równoleżnikach wjeżdża na Australję i utyka gdzieś nieborak na wyspach Nowej Zelandji, bo czas kursu się kończy. Bez względu nie zato musimy pamiętać o nauczaniu w sposób przystępny orjentowania się na mapie.

W ten sposób zbliżyliśmy się do końca naszych rozmowań. Nie ruszcza one sobie pretensji do wyczerpania wszystkiego, co o pracy na kursach można powiedzieć, bo na temat poruszony możnaby berdzo wiele jeszcze pisać. Cel, który im przyswiecał będzie osiągnięty, jeżeli uwagi te przyczynią się do krytycznego spojrzenia na swoją pracę tych kolegów, którzy ją prowadzą, jeżeli staną się bodźcem do zmiany złych metod pracy, a może pobudzą do stworzenia lepszych, do wypracowania metod, niekoniecznie może takich jakie tu są zalecane, ale metod, które doprowadzą jednego, drogiego wszystkim działaczom w tej niepojętej niwie pracy oświatowej — do stworzenia prawdziwej oświaty w Polsce, do wychowania typu świadomego, rozumnego obywatela, na którym możemy śmiało budować się polityczną, kulturalną i gospodarczą państwa. Tylko na kanwie tej prawdziwej powszechnej oświaty możemy wymarzyć sobie piękne obrazy naszej mocarstwowej potęgi politycznej, promieniejącego rozblasku kulturalnego i dobrobytu gospodarczego.

Jan Gradek.

W obliczu niebezpieczeństwa.

Zima tegoroczna pokryła grubą warstwą śniegu ziemię Rzeczypospolitej. Przerażenie ogarnia na samą myśl o tem, co się stanie, jeśli nastąpi nagłe ocieplenie, a z niem szybkie topnienie śniegu. Olbrzymie masy wody szukać będą ujścia do morza, ciężarem swym sięgającym milionów ton uderzać będą w brzegi rzek, by przez wyłom jakiś rozlać się szeroko, niosąc ze sobą spustoszenie. Krajowi całemu grozi klęska.

Rozumiemy to wszyscy. Nie wystarczy wskazać samo tylko zagrożenie. Należy już obecnie przemyśleć nad sposobami zapobieżenia klęsce, czynić przygotowania do tego, by jeśli nie usunąć całkowicie, to przynajmniej zmniejszyć znacznie jej rozmiary. Jest to obowiązkiem każdego obywatela, ale szczególnie obowiązkiem każdego członka zorganizowanej gromady, najbardziej zaś naszych grup W. F. i P. W.

Wojewoda warszawski wydał do przewodniczących komitetów powiatowych i miejskich W. F. i P. W., okólnik, poświęcony właśnie wynealeniu sposobów zapobieżenia klęsce we współpracy całego społeczeństwa, wojska, organizacji z władzami administracyjnymi, gdyż wszystkim zarówno chodzi o usunięcie niebezpieczeństwa żywiołowego.

Stąd całe społeczeństwo przyjść musi z pomocą władzom administracyjnym. „Pomoc ta — mówi okólnik — konieczna jest czy to w postaci niedopuszczenia do klęski, jak i zabezpieczenie brzegów rzek przed okresem powodzi, czy też w innych wypadkach, przy udziale technicznej pomocy społeczności przez zorganizowane i karne jednostki, jak usuwanie martwego i żywego inwentarza z zagrożonego przez powódź rejonu, czy wreszcie zaopiekowanie się ludnością, gdy ta zostanie pozbawiona dachu nad głową, będąc zmuszona opuścić rejon zagrożony...”

„Na wypadek alarmu o zbliżającej się klęsce—oddziały P. W. przeprowadzają w przeciagu kilkunastu minut zbiórkę, zaopatrują się w odpowiedni sprzęt: łopaty, siekiery i t. d. i jak karni żołnierze po najbliższej linii przybywają na miejsce katastrofy. Naprzykład podczas konieczności natychmiastowego zabezpieczenia rozlewu rzeki, albo w razie zasp śnieżnych z pomocą zorganizowanych oddziałów P. W. można w ciągu 6-8 godzin na przestrzeni kilkunastu kilometrów drogi porządku zaprowadzić, przeszkody usunąć“.

„P. W. i W. F. ma na celu wychowanie fizyczne i moralne na zdrowego obywatela i dobrego żołnierza na wypadek wojny. Lecz aby być dobrym żołnierzem, trzeba się nau-

czyć przewyżczać trudy i być ofiarnym obywatelem w wyżej omawianej akcji te momenty wyraźnie spotykamy: zabezpieczenie społeczeństwa przed klęską, niesienia pomocy bliżnim w razie nieszczęścia. W każdym wypadku, gdy zachodzi potrzeba użycia sił ludzkich, władze samorządowe czy administracyjne dostarczają potrzebną ilość ludzi do pomocy. Lecz tego rodzaju akcja najczęściej nie przynosiżą pożądanego skutku, żadna pomoc nie jest pożyteczna i celowa, jeżeli ona nie jest przeprowadzona natychmiast i planowo. A więc i w tym wypadku oddziały P. W., tak samo jak oddziały Och. Straży Pożarnych na wypadek klęski żywiołowej — „na rozkaz“ przystępują do akcji — z całym zapalem i poświęceniem się dla sprawy i tak długo walczą z klęską, aż odniosą zupełne zwycięstwo. Za tak okazaną przez oddziały P. W. pomoc na wypadek klęski—władze administracyjne, samorządowe lub państwowe wyznałyby pewne sumy na cele ogólne P. W. danej miejscowości, a jednostki o większej inicjatywie i specjalnych zasługach, byłyby wyjątkowo nagradzane“.

Okólnik dość wyraźnie tłumaczy znaczenie udziału wszelkiego rodzaju organizacji w akcji społecznej, która zapobiec ma klęsce żywiołowej. Ma ona być przejawem żyjącego w członkach organizacji poczucia solidarności ludzkiej, zrozumienia interesu gromadnego, które w organizacji istnieje, inaczej rozpadnie się ona przy każdym podmuchu wiatru.

Nikt lepiej niż my, młodzież, nie potrafi odczuć potrzeby przyjscia z pomocą innym, kiedy się znajdują w biedzie. Nikt z pewnością nie potrafi się zdobyć na tyle bezinteresowności, co my, w niesieniu tej pomocy. Nikt chyba w tej pracy nie może wykazać tyle ofiarności, gotowości, poświęcenia, co my, bo prowadzić nas będzie gorącość naszych serc młodzieńczych i zrozumienie tego, że egoizm jest uczuciem, które precz musiny z naszych szeregów wypędzić, by wytworzyć nastrój radośnej, szlachetnej pracy nad dźwiganiem się duchowem, by stać się społecznikami w prawdziwym, głębokim tego słowa znaczeniu.

Piszemy to z myślą, by artykuł nasz spotkał się z żywym entuzjastycznym przyjęciem gromady i by przyniósł, jako owoce czyni, dające świadectwo najlepsze naszej gromadzie. Bardzo chętnie następnie zamieszczają będziemy na łamach „Siewu“ opisy prac poszczególnych Kół i oddziałów P. W. i W. F., świadczące o czynnej chęci przyjscia z pomocą społeczeństwu w walce z klęską, która lepij jednak aby nie nadeszła. J. Saw.

ROWY i MOSTY.

Takiej zimy jak obecna pono najstarsi ludzie nie pamiętają. Niejednego też strach oblatuje, gdy o wiosennych roztopach pomyśli. Zwłaszcza na Podkarpaciu, gdzie i tak co wiosną rwące gwałtownie potoki górskie zrywają mosty i niszczą pola pobeżne, w razie gwałtownych roztopów może być ciężko. Kolo większych rzek wojsko i władze samorządowe zawczasu przystąpiły do zabezpieczenia mostów i sypania wałów ochronnych.

Jednak ten co się tak trochę w ostatnim miesiącu miał możność po całej Polsce przejechać, powie z pewnością, że właściwie niemal każda wieś jest zagrożona powodzią, a prawie nie się nie robi, by to wiadome i groźące niebezpieczeństwo choć trochę zażegnać.

Jadę ja parę dni temu między opłotkami wiejskimi: okna niemal do połowy zakryte śniegiem, obórki zawiane prawie pod samą strzechę, tylko wąskie ścieżki-rowy pokazują, że ludzie jakoś się z chałupy na świat Boży wydostają. Przystanąłem przed jednemi wrotkami, gdzie jakoś więcej było rozkopane i kilkoro ludzi mogło się minąć bez obawy zepchnięcia się w śnieg przy mijaniu. Na drogę właśnie wyjeżdżał gospodarz z saniami nalaodwanemi czubato śniegiem. Przywitałem go pięknie i zapytałem, gdzie to tak ten niezwykły ładunek wiezie. „Na wydmuch piaszczysty nad strugą” — odpowiedział — „podwórko nam niskie, jakby roztop nagły przyszedł, to by inwentarz miał wody po kolana, a i izbę gotowo mi zalać. Pewnie i tak od sąsiadów sporo do mnie wody spłynie, ale zawsze choć trochę się przed zalewem uchronię”.

„Za to ten śnieg, który wozicie nikomu w polu krzywdy nie robi” — spytałem.

„Bõ i pewnie — odparł — coby warta była taka robota, w jednym miejscu poprawił, a w drugim popsuł. Mamy o kawałek drogi za wsią wydmg, ot taki nieużytek, ze spadem, co się tam na nim rozpuści to prosto do rzeczułki spłynie”.

Gospodarz był rozmowny, okazało się przytem, że nam droga wypada w jedną stronę, więc ruszyliśmy, gwarząc sobie o minionych mrozach i o wiośnie.

Powiedzcie mi, gospodarzu, pytam — czemu to i wasi sąsiedzi nie wzięli się za wywózkę śniegu? Tak jak wieś jest zasypana, to przy odwilży do każdej chyba chaty woda najdzie... Przecież roboty teraz jeszcze żadnej pilniejszej nie mają”.

„Pewnie, że nie — odpowiedział. Łońskie-go roku wszyscy o tę porę byli w polu, już o siewie myśleli. Rozpróżniaczyli się naród przez te zima, ludziska tylko pod piecem

radzi siedzą, albo i śpią po osiemnaście godzin pod rząd. Powiadają, że jak śnieg sam upadł, to i sam powinien spłynąć. Dopiero jak roztop na dobre im dokuczy, to spróbują wodę spuszczać, ale wtedy już poradzić trudno będzie.

„Jest takie przysłowie — mówię — które dobrze o nas nie świadczy i smutną prawdę zawiera: „mądry Polak po szkodzie”. Coś mi się zdaje, że to tak z waszemi sąsiadami będzie, że ich dopiero bieda nauczy zawczasu o usunięciu niebezpieczeństwa myśleć. Obecnie jak mrozy zmalały, to możnaby choć trochę obejsia ze śniegu odczyścić, potem to trzeba będzie na gwałt rowy przepychać, bo teraz o tem niema mowy”.

„Ciężka będzie wiosna — ale tem więcej chyba ludzie włożą pracy, bo co tylko w ich mocy zrobić, dla uratowania się przed powodzią, dla spuszczenia wody, osuszenia pól i obejsć. Stuszenieście powiedzieli, ci co przeprowadzili meljoracje i założyli dreny, to jakby los na loterji wygrali. O kilka, albo i więcej dni zaczęła wcześniej od innych roboty w polu, a przy tak późnej jak obecna wiośnie to ogromna rzecz. Napewno plon będą mieli lepszy”.

„O z pewnością potaknął mi gospodarz. Żeby tak po naszych wsiach ludzie umieli zgodzić się na jedno, jużby się nie mało pól zdrenowało i roztopy nie byłyby takie straszne. Mówiliście o porządkowaniu rowów, daj Boże, by latosiej wiosny wszyscy się społecznie zato wzięli, zaraz byłby widoczny rezultat, a tak jeden sąsiad rów u siebie poprawi, drugi zaś nie i z roboty mały pożytek.

„A młodzież wasza, czyż do niczego się nie bierze?”

„Owszem, jak się zbiorą i coś cobie gromadą postanowią, zwykle wykonają porządnie. Ot i teraz wzięli się do opatrywania mostków. o śniegu jakoś nie pomyśleli. „Bamłodzi są, niewiele zim widzieli, może sobie nawet nie wyobrażają, co trzeba robić — rzekłem. A z tym śniegiem i roztopem trzeba walczyć wiele tylko można. Pięknie, że zabrali się do mostów. I te trzeba jak się da zabezpieczyć przed zerwaniem. Zapewne lód koło pali podtrzymujących poobrąbują i zmocują deski. Czytałem w gazecie, że w Warszawie saperzy, aż minami rozsadzali lód pod mostami koło filarów. Miejscami pilowali piłą. Pono są miejsca, gdzie lód jest gruby na dwa metry. Na Wiśle najwięcej się oto boją, że gdzieniegdzie do dna przymarzał, tam mogą się tworzyć zatopy. Gdy się taki straszny zwal kry utworzy — rzeka może rozlać ogromnie szeroko. Lecz i nasze drobne rzeczki i strugi też niemają potrafią wyrządzić szkody. Muszą się ludziska pilnować”.

„Oj muszą koniecznie“ — potwierdził gospodarz.

Gawędzilibyśmy i dłużej, ale gospodarzowi wypadło wykręcić, by krótszą drogą na przelaj przez pola ku wydnie jechać, mnie zaś wiódł trakt prosto do stacji kolei. *Pogoż.*

Bezczelni kłamcy.

„Gdyby na chwilę chociaż zlikwidowano ośrodek górny Wspólnej, cała młodzież wiejska przeszłaby do porządku nad imprezą sztucznego rozbicia“ — tak mniej więcej pisałem w artykule, wyjaśniając, iż ruch jest siłą, która powstaje z gruntu głębokiej idei, tęsknot, która zapala gorętsze serca, nie potrzebuje zasilania szykanami, kłamstwem, tumanieniem. że te potrzebne są tylko manjakom albo karjerowiczom, zboczonym na tle swej wielkości, zżartym przez egoizm, zaślepionym bezsilnością w pieniatwie nieznanym umiaru i nieprzebierającym w środkach.

Pisząc to nie miałem na myśli, aby „kogoś tam“ policyjnie rozwiązywano. wiem bowiem, że **każdy naród i państwo znosi i znieść musi na swym żywym organizmie żerowanie najpodlejszych nawet organizacji** (przykład: komuna).

Nie o to więc chodziło. Udawaniem z głupia frant, że ktoś tam wzdycha, usiłuje Wspólną „zatłamszczyć“ (wasz wyraz), **bolesną dla niego prawdę**, że gdyby na chwilę zaprzestali swej „pięknej roboty“, natychmiast młodzież zapomniałaby o nich, jak o koszmarnym złem śnie. Dlatego też muszą się ciągle przypominać.

Było więc cały szereg napaści i denuncjacji na C. Z. K. R. Teraz przyszła kolej na nas. Na C. Z. M. w.

Oto w numerze 11 „Wici“ pisze się, że „wojenka z młodzieżą“ kosztowała C. Z. K. R. 100,000 złotych.

Zamfast polityki na ten temat, któraby **obowiązywała nas w stosunku do organizacji i pisma o czystych celach** w tym wypadku odpowiemy cyframi, stwierdzając dowodnie beczelność napaści i kłamstwo, jaka wyziera z każdego wiersza, przydeptanego „organu“, który miał doprowadzić młodzież na podwórko partyjne, a nie udało mu się tego dokonać w zupełności. Stąd złość, zawzięcie, bezsilność i kłamstwo.

A więc wówczas, gdy nie było „wojenki“ na naszą „**bezinteresowną i ideową**“ pracę, oplwaną przez was dziesięciokrotnie, wroga organizacja C. Z. K. R. **wypłaciła w roku 1927—1928 (do chwili rozłamu) 168,988 złotych.**

Za okres, kiedy rozpoczęła się „wojenka“, za okres kiedy pp. „Cioty“ pobierały pieniądze z kasy C. Z. K. R., a robili waszą ro-

ZAWIEJA.

III.

Odpowiedział mu łomot nóg, zdrowo walących w podłogę.

Wian taneczny rozwichrzył się w sobie czarną barwą kapot, białością dobrze krochmalonych koszul i spódnic druchen, rozprzał rozmachanemi w drzeniu, przekrwionemi z radości rękami, co się wzniosły ku górze splecione niby symbol spółnoty.

Zawieja tańczył w pierwszej parze po pannie młodej.

Tanecznica zawołaną była Anielka. Wparła się też w jego, Zawiejowe, ramiona, że wargi miał na jej włosach, a końce warkoczy twarz mu chłastały nieustannie. Objął ją ręką przytulnie mówił:

— Anielko!

— Cóż tam?

— Jak ten ober zawrotny!

— Aha..

— Patr! Muzykanty się powściekały! Spojrzała. Rzeczywiście było w nich coś niezwykłego. Jurek z rozkolebaną do taktu głową, pochylony, z przymkniętymi oczami, jeździł smykkiem po strunach o dotknięciach le dwie uchwytnych, ale tak mocnych, że już nie szły ze skrzypiec dźwięki, ale sama siła rytmem wyposażona, bujna, bez pęt, wolna!

Znów ją dobiegł głos jego:

— Anielko!

— Czego chcesz?

— Kiedy będzie nasze?

— Co „nasze“?

— No... wesele.

— Ach! wesele... bo ja wiem; może i wcale nie będzie...

— Skromnaś.

— Powinnam...

I tańczyli dalej.

Tymczasem wójt podniósł się z ławy, stanął jakoś krzepki w nogach i jął śledzić okiem z poza tańczących przeciwną stronę.

botę, za okres kiedy rozbudowaliśmy rzeczową pracę, obejmując nią młodzież na Pomorzu i w Poznańskim, kiedyśmy włożyli olbrzymi wkład pracy w przygotowanie konkursów rolniczych na terenach dotąd zaniedbanych, za okres 1928—1929 r. po dzień 1.3 wydaliśmy 182.856 zł. A więc rozbudowując pracę, obejmując nią cztery zaniedbywane przez was zawsze województwa kresowe, gdzieście nie szli z pracą widocznie dlatego, że nie znajdowaliście odpowiedniego oparcia politycznego wydaliśmy zaledwie o 13.868 zł. więcej.

Jeśli się zważy, że przez lat dziesiątek nie zdobyliście się na obsadzenie instruktora oświatowego w Centrali (etat instruktora oświatowego w Centrali oraz w Województwie Lubelskim obsadziliśmy od 2-ch miesięcy), oraz dokonaliśmy wszystkiego, co wyżej powiedziane — jest to najlepszym dowodem, że prowadzimy gospodarkę b. oszczędną niżli wy niedgdy. Gospodarkę pieniężną prowadzimy sami. Zasiłki, jakie otrzymujemy z C. Z. K. R. cenimy, jako grosz publiczny, z którego zawsze przed władzami i kontrolą państwową wyrachować się możemy.

Daliśmy na paszkwil rzeczową odpowiedź jak i ile wydaliśmy, zostawiając waszym zwolennikom zapytanie was: skąd i z jakiego źródła wy otrzymujecie pieniądze i na co je wydajecie?

Dajcie młodzieży odpowiedź!

K. Grochowski.

Rozmawiała tam Zamchowa w gronie kum najbliższych. Widać, że nie było wesoło, bo co chwila buchały stamtąd śmiechy, a rozczewnione twarze przechylały się raptownie w tył, gdy trzeba było nietylko ustami, ale i ruchem gwałtownym dowieść sąsiadek zadokumentować.

Giedruń lypnął oczami w drygu siwych wąsy, przedarł się do nich i jął Zamchową prosić:

— Kumciu, potańcujem!

— Cóż kumoterku, kiej niewiedziano jak...

— O, ady prosto — będziecie się obracać, wójt siłę majom! — wyrwała się Bystrzyna.

— Ale kiej kości grzechoczą siostró kokochana — tłumaczyła się Zamchowa z widoczną już chęcią do tańca.

— Nic, nic... — mówił Giedruń i już ją wiódł w przytupach nieustannych. a stanąwszy w gęstwie przed muzykantami śpiewał:

„Jurze, jurze, grojcie dobrze,

Bo ci się skóreczke odrze

Je! hu!

Dziwne metody.

„Wici“ niejednokrotnie zawierały artykuły, przemawiające za unifikacją. Jednak fakty przekonywują o tem, że nie są one widocznie traktowane szczerze. Przytaczamy list, który w pewnym stopniu to wyświeślił. *Red.*

ODPIS.

Do

Redakcji „W i C I“

w Warszawie.

W numerze 10 „Wici“ z 3 b. m. ukazała się notatka p. t. „Dziwne propozycje“, potępiająca inicjatywę miejscowych organizacji Młodzieży, zdążającą w kierunku połączenia, oraz pouczająca, że: „Powiatowe Zw. M. W. R. P., jako stanowiące oddziały Woj. Zw., nie mogą w tych sprawach zabierać głosu, że jest to niepraworządnem, ponieważ jest pomijana droga organizacyjno-prawna i wreszcie, że wprowadza to zamęt do życia organizacyjnego.

Wobec powyższego czuję się w obowiązku wyjaśnić, że:

1. inicjatywa połączenia organizacji Młodzieży Wiejskiej, działających na terenie powiatu Miechowskiego powstała właśnie ze strony Powiatowego Związku M. W. R. P. w osobie pana Puza, prezesa tego Związku.
2. Inicjatywę tę Wojewódzki Związek Mro-

Tu melodję w gwizdaniu powtórzył, mocno z pod wąsów z ust im cisnął:

— Brzustoskiego! Rozumiecie! tylko gładko, że staroświeck!

A gdy poszła melodia zwolna, tęsknie, gdy się rozwinęła w szpazmach rozgłosnych, poniosła po izbie weselnej, zdało się, że duch dziadków dawnego wczoraj wrócił, że przyjdą tamci z zakląnych mogił, co kiedyś skiby lemmieszem odwalali, by w radość wnuków spojrzeć.

Zaduma objęła twarze.

— Patrza — mówił Zamcha — jak tańcuje. Szklankę wody mu na głowie postawić a nie zleci...

Takaśmy dawniej...

Dziś wszystko dziw, jak w oberkach drygluje.

Tu twarz mu się skurczyła, zadrgała. Oczy patrzyły nieruchomo, zda się do wewnątrz, w tamte dni...

A Giedruń wirował równiuteńko, nogę do nogi dostawiał zgrabnie w posunięciach lekkich,

dzieży Wiejskiej w Kielcach, oraz O. Z. M. W. w Miechowie, jakkolwiek powstała ze strony innej Organizacji uważa za moralną, ponieważ przejawia się przez nią faktyczny nastrój młodzieży, domagającej się zlikwidowania walki; natomiast dziwnym jest dla mnie dlaczego Z. M. W. R. P. nie chce przyznać się do inicjatywy, skoro ta powstała w łonie jednego z ognisk Jej Organizacji, dlaczego powyższe uważa za niemoralne i wprowadzające zamęt do życia organizacyjnego, skoro twórcy Z. M. W. R. P. stosowali tego rodzaju metody, zwoływując zjazdy powiatowe a nawet powołując Koła do podejmowania uchwał wówczas, kiedy rozbijano jedność Związku Młodzieży Wiejskiej.

Uważam że stanowisko to dowodzi, że popełnienie Panowie błąd, raz jeszcze powstrzymując młodzież od łączenia się, i ostrzegam, że tego rodzaju postępowanie sprawi, że **młodzież już wkrótce łączyć się będzie ponad waszemi głowami**, i dziś już macie wyraźne zapowiedzi tego, których nie da się wam „załamsić“ (darujecie Panowie, ale jest to wyraz z Waszego słownika).

O ile nie zechcecie Panowie zamieścić powyższego w swem piśmie „Wici“, odpis powyższego zamieszczę w „Siewie“.

J. Okolski

Kielce, 4 marca 1929 r.

(Jednocześnie kol. Okolski załącza odpis

zwinnych w okręceniu nagłem po błotnej, bo przepie po tyłu już tańcząc, podłódze.

Tymczasem gwar się zaburzał wśród młodych.

Głośno zagrzmiął głos Zawiejowy:

— Wiwat Giedruń z Zamchową!

— Wiwat!!!

— Niechże sto lat nam żyją!

— Niech żyją!!! — grzmotem odezwało się w chałupie.

c. d. n.

Wik-Stan.

uchwały Koła, które zupełnie wyraźnie wypowiedziało się za unifikacją).

ODPIS.

Koło Młodzieży Wiejskiej
w Podleśnej-Woli

L. dz. 6. 29

dnia 3. III. 29

Oświadczenie.

Koło Młodzieży w Podleśnej-Woli na zebraniu ogólnym w dniu 3. III. 29 uchwaliło jednogłośnie iść po linii unifikacji Związków Mł. i dołożyć wszelkich starań, by likwidacja targatu Związków Młodzieży nastąpiła w jak najkrótszym czasie.

Oświadczenie to motywujemy tem, że na rozbięciu takim idea pracy w Kołach Młodzieży cierpi.

Oświadczenie to motywujemy tem, że idziemy po linii zapatrywań i dążeń kolegi prezesa Związku Powiatowego Mł. Wiejskiej Marjana Puza.

Sekretarz (M. P.) Prezes:
podpis nieczyt. (→) Jan Ordys (→) Jan Peron

Za zgodność:

Jan Okolski.

Z Okręgu Sandomierskiego

Praca w naszym Okręgu wre w całej pełni. Wszystkie Koła z wielką ochotą przystąpiły do konkursów, stawiając na pierwszym planie przygotowanie rolne, z którego doniosłości zdajemy sobie w zupełności sprawę. Obecnie urządzamy kursy przedkursowe, — dla łatwiejszej pracy z kilku wiosek wspólnie. Jednocześnie korzystamy z tego, by zawrzeć bliższą znajomość z sąsiednimi Kołami, gdyż jaknajliczniejsza współpraca najlepsze wydaje owoce.

Nie zaniedbujemy przytem drągiego kierunku naszej pracy — kulturalno-oświatowej. Poza czytaniem pism i książek, oraz wspólnymi pogadankami na najrozmaitsze pożyteczne tematy, wszyscy koniecznie chcemy jechać na Powszechną Wystawę Krajową do Poznania. W tym celu każde Koło przygotowuje przedstawienie, które poza zdobyczą duchową, pozwoli nam osiągnąć fundusze na tę wycieczkę.

Zatem koleżanki i koledzy! Do zobaczenia w Poznaniu. Tam się dopiero bliżej poznamy i nagadamy o naszej pracy, a napewno nie pójdzie to na marne.

Kótkowicz.

Z kursu instruktorskiego C.Z.M.W.

W schronisku.

Do pracy!

(KoloMłodzieży w Omyłkach, woj. nowogrodzk.)

Po zalegalizowaniu naszego Koła funkcjonowało ono możliwie przez jeden rok. Następnie wskutek ruchawki hurtkowej podpadło. Agitacja swoje zrobiła—nikt nie chciał płacić składek i zmuszeni byliśmy zaprzestać prenumeraty „Siewu”.

Obecnie od 1.VIII 1928 r. praca rozpoczęła się na dobre, składki są wpłacane normalnie, potworzyły się sekcje, jak: sportowa, artystyczna i oświatowa.

Na ogólnym zebraniu z dnia 23.I 1929 r. postanowiono prenumerować „Siew”, organ Zw. Mł. Wiejskiej.

A. Czech.

Oświadczenie.

Po zorganizowaniu naszego Koła, w początkach roku ubiegłego, nie mając prawdziwej wartości związku, którego organem jest pismo „Wiel” i dróg, któremi kieruje się w pracy — zgłosiliśmy swoją deklarację do nich. Po należytem jednak zapoznaniu się z kierunkami pracy w obu związkach, oddaliśmy deklarację do O. Z. M. W. i na tem miejscu oświadczamy, że tylko takową uważamy za prawomocną.

Roch Wielgus,

Prezes Z. M. W. w Kriebielicach pow. Sandomierskiego.

Koło Młodzieży Wiejskiej w Stawach pow. Krasnostawskiego.

Będąc stałym czytelnikiem „Siewu” i widząc częste opisy prac, poszczególnych Kół, które pracują w złych

lub dobrych warunkach — (pragnę również i ja coś napisać o naszym życiu organizacyjnym i naszych przeskodach).

Więś naszą, znajdującą się na kresach powiatu święci rocznicę założenia swojej organizacji a dniem tym jest 16 marca 1927 r.

Święćmy go uroczyście, ponieważ on otworzył oczy niektórym zacofanym jednostkom, zebrała się w nim młodzież nasza po raz pierwszy, chociaż niebardzo licznie nie zebrała we własnej sprawie, na której powzięto myśl założenia Koła. Wniosek przyjęto jednomyślnie, wybrano Zarząd i zabrano się do pracy. Rok pierwszy istnienia naszego Koła nie wykazał dobrych rezultatów, po pierwszym poderwaniu się do czynu przeszedł, nie pozostawiając po sobie znaczących śladów.

Rok drugi istnienia przyniósł nam wiew szlachetnych porywów młodzieżowych, które mimo trudności wielkich, zostają zawsze uwiecznione zwycięstwem. Nie zważając na szkodników, którym solą w oku jest nasza organizacja—zaczęliśmy urządzić pomimo najbardziej dającego się odczuć braku lokalu; przedstawienia, zabawy, wieczornice, odczyty z których zbieraliśmy piony nie tylko materialne, lecz i dźwigałymi się kulturalnie. Niezapomnieliśmy spędzić wspólnie „święconego” i „opłatka”.

W uroczystym nastroju upłynęły nam te radosne chwile a na pożegnanie płynęły liczne życzenia, przepelnione duchem organizacyjnym.

Pracując w warunkach dla nas dość ciężkich założyliśmy skromną bibliotekę, w której się znajdują najpotrzebniejsze podręczniki. Tak idąc naprzód powoli lecz systematycznie kasa nasza powiększa się z dniem każ-

Z kursu instruktorskiego C.Z.M.W.

Widok z Hali Pysznej na dolinę Kościeliską.

dym, o tyle że mamy zamiar sprowadzić radio-odbiornik z którego mogła by korzystać cała wieś.

Widząc zapał związkowców młodzież „wolnego stanu” i zazdrozcząc wspólnej pracy i godziwej rozrywki od czasu do czasu zapisuje się, przez co powiększa szeregi pracujących. Tak więc idzie u nas praca—choć pe-

woli ale naprzód. Wieś Stawce jest mała a młodzieży zorganizowanej jest zaledwie 3-cia część, to jest 20 członków, lecz wytrwałych. Instruktor Kwiatkowski pomimo trzykrotnego wezwania nie raczył do nas przyjechać, przyglądał nas „takich nam właśnie bojowców trzeba” i nie wiem co się z nim stało. Nauczycielstwo nasze jest obojętne w stosunku do organizacji, pomimo prośb i wskazówek i rady, wymawiają się „mniej to nie obchodzi” i tak płynie czas. A jednak nie tracimy nadziei.

Będąc w niesympatycznym otoczeniu staramy się ażeby ta organizacja, przynosząca nam prawdziwe światło, nie upadła lecz żeby rozciągała coraz szersze kręgi, dążymy do tego całą pełnią sił młodzieńczych, bo tylko organizacja przynosi nam to, czego pojedynczo nie jesteśmy w stanie osiągnąć. I wytrwamy!

Koło w Waskańcach (woj. wileńskie).

Wioska Waskańce w pow. wileńskim liczy wraz z zaściankami 160 mieszkańców. Śmiało możemy powiedzieć, że chlubą naszej wioski jest Koło Młodzieży, które powstało w 1927 r. Zarząd Koła przez swoją energiczną pracę przyczynia się głównie do zdobycia sobie przez nie takiej opinii. Urządza ono przedstawienia, loterie, odczyty. Za pieniądze z tych imprez uzyskane kupiło radio, bibliotekę. W roku 1928 założyło Kółko Rolnicze i filię mleczarni niemieckozyskiej, która bardzo dobrze prosperuje. Słowem dzięki Kołu akcja społeczna w naszej wsi wre i kipi.

Naprawdę czas najwyższy, by młodzież wszystkich wiosek szła śladem młodzieży waskańskiej, by nie było wiosek śpiących, jak dotąd, bo wrogowie wyzyskują na każdym roku naszą ciemnotę i brak organizacji.

K. J.

Z Goryezan Okr. Sandomierski.

Koleżanki i koleżdy! Musimy z Wami podzielić się wesolą nowiną, którą sami nie możemy nacieszyć nacieszyć się dowoli. Oto podczas kursu przedkonkursowego jeden z kolegów podał projekt, abyśmy urządzili wspólny ogródek Koła. Ile to było krzyku. Każdy chciał powiedzieć, jak to będzie wyglądało. Bo musicie wiedzieć, że mamy już swój lokal i swoje radio. Otóż właśnie przed tym domem mamy spory kawałek ziemi i użytkujemy go pod ogródek. Już się cieszymy. A cóż dopiero będzie, jak przyjdzie lato, jak będziemy mogli rozgościć się w naszym ogródku, umieścić radio, a cała wieś po całodziennym trudzie będzie słuchała ładnego koncertu! Prześlimy Wam fotografię, bo naprawdę chcemy, żebyście poszli za naszym przykładem, a napewno nie będziecie żałowali.

Wiceprezes Koła W. Wyrzykowski.

Z Koła Młodzieży w Koryczanach (pow. olkusi).

Przy czytaniu mego kochanego „Siewu” spotykam z różnych okolic Polski korespondencje czytelników i najrozmaitsze wiadomości, jak młodzież garnie się do oświaty, jak łączy się w Kole Mł. Wiejskiej i t. p. Tylko od nas nikt nie pisze. Myślałby kto może, że młodzież i gospodarze tu śpią i w życiu społecznym nie biorą żadnego udziału. Tymczasem tak nie jest i tu młodzież i gospodarze garną się do oświaty.

W odległości pięciu kilometrów od małego miasteczka Żarnowca. a sześć kilometrów od stacji Kozłów

leżą równolegle do siebie dwie wioski, zwane Koryczanami. Pod względem liczebności obie wioski są niewielkie, bo liczą zaledwie około stu gospodarstw. Ziemię w naszej miejscowości można zaliczyć po większej części do żytńio-pszennej, która jest odpowiednio ulepszana różnymi nawozami sztucznymi. Z tego względu cały ogół gospodarzy ma się nieźle. Mamy we wsi szkołę pięciociościową. Dzieci z pierwszego, drugiego i trzeciego oddziału uczy nauczycielka Marja Bublówna, a z czwartego i piątego oddziału uczy kierownik szkoły

Z kursu instruktorskiego C.Z.M.W.

Na wycieczkę.

St. Czekała. Obydwoje są szanowani przez tuł gospodarzy, bo uczą dzieci starannie i nie wstydyją się chłopów. Światli gospodarze występowali do władz nieraz w sprawie budowy siedmio-oddziałowej szkoły, ale wśród ogółu gospodarzy niema zgody i jednoci, bo znajdują się wśród nich i tacy, którzy żyją „pod ciemną gwiazdą”,—mówiąc: „nasz pradziadek i dziadek obszedł się bez takiej szkoły, i to i my obejść się możemy.”

Obecne stosunki na wsi są niezwykle ciężkie. Praca oświatowo-społeczna i dążenie do postępu trudne, gdyż każdy musi myśleć o tem tylko, jakby opędzić bieżące wydatki i kłopoty. Choć w słabszym tempie, ale stale widać pracę Koła Młodzieży Wiejskiej, które przynosi duże korzyści, bo Zarząd Koła Mł. Wiejskiej składa się z ludzi dzielnych i sumiennych, którzy pracują z poświęceniem nad uświadomieniem młodzieży naszej wsi.

Rozwijają się również i Kółko Rolnicze, założone przez ludzi dbających o dobro drobnych rolników. Można więc mieć nadzieję, że w niedalekiej już przyszłości wraz z poprawieniem się stosunków wiejskich te prace przyczynią się do przetworzenia wsi dzisiejszej na wieś przyszłości.

A my młodzi przyjaciele

Oświecajmy się w swem siole,

Bo oświata—to broń nasza,

Mrok ciemności nam rozprasza!

Marjan Guździk.

Dział organizacyjny.

Nowy Okręg Młodz. Wiejskiej.

W dniu 15. II. 1929 r. odbyło się w Pińsku zebranie delegatów Kół Młodzieży Wiejskiej, poświęcone utworzeniu Okręgowego Związku Młodzieży Wiejskiej na terenie pow. Pińskiego.

Zebranie zagałę referent rolny Wydziału Powiatowego Sejmiku p. Paweł Sito. Do prezydium powołano kol. kol. Krata Szymona, Kopia Henryka, Lebidzińskiego Maksyma i Matjasińskiego Czesława.

Przyjęto zreferowany przez kol. Kopia Henryka regulamin Okręgowego Związku Młodzieży Wiejskiej.

Do Zarządu O. Z. M. W. wybrano jednogłośnie Inspektora Samorządu gmin p. Józefa Czerejskiego na stanowisko prezesa, p. Inspektora Stanisława Mroczkowskiego, kol. Gola-kowiez Jana, Krata Szymona, Matjasińskiego Czesława, Horeglada Antoniego. Z urzędu weszli do Zarządu kol. kol.: instruktorka Kół Gospodyń Wiejskich Emma Przewłocka i instruktor O. Z. M. W. Kopeć Henryk.

Do Komisji Rewizyjnej powołani zostali kol. kol. Lebidziński Maksym, Jarmak Teodor i Chiechłuk Teodor.

Pragnieniem całej naszej gromady jest, by nowy Okręgowy Związek Młodzieży Wiejskiej osiągnął w swej pracy wyniki najlepsze zarówno dla swoich członków, jak i całej wsi polskiej.

Zmiana adresu O. Z. M. W. w Łasku.

„Okręgowy Związek Młodz. Wiejsk. w Łasku niniejszem zawiadamia, że z dniem 1 marca b. r. przeniósł swoją siedzibę do Łaska przy ul. Kościelnej Nr. 8. Tamże urzęduje w czwartek każdego tygodnia instruktor przysposobienia rolniczego na pow. Łaski“.

Kurs przedkursowy w Smardzewicach.

W dniu 17 lutego r. 1929 odbył się kurs przedkursowy w Smardzewicach, pow. opoczyńskiego. W domu ludowym, gdzie odbywał się kurs, panował niebawmy tłok, tylu się zebrało słuchaczy. Na kursie obecni byli członkowie Koła Młodzieży, Kółka Rolniczego, które kurs ten zorganizowało i Koła Gospodyń.

Wyłosił pogadanki instruktorzy ze Spawy pp. Dąbrowski i Kowalski. Przedewszyst-

kiem omówiono cel konkursów, potrzebę ich, następnie szczegółowo hodowlę buraków, prosił i kur zielononówek. W trakcie wykładów prelegenci zadawali dość często pytania, z czego wywijała się dyskusja.

Do konkursów zapisało się 18 członków.

Po wykładzie wyświetlili instruktorzy za pomocą latarni projekcyjnej kilkanaście obrazów, przedstawiających sposób gospodarki Duńczyków.

Już drugi kurs przedkursowy odbył się w naszym powiecie. Naogół więc przypuszczamy, że wynik konkursów będzie dobry.

Franciszek Koprek, sekretarz Koła.

Z RADJA.

Najważniejsze audycje Polskiego Radja.

Niedziela, dn. 17. III. 29 r. 10.15—11.45. Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12.10. Transmisja z Filharmonji warszawskiej. 14.00. Odczyt z działu „Rolnictwo“ p. t. „Uprawa okopowych“ wygłosi dr. r. Stan. Leśniewski. 14.20 Odczyt z działu „Rolnictwo“ p. t. „Jak się zaznacza postęp w gospodarstwach małych“ wygłosi inż. Wojciech Chmielecki. 14.40. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze“ (Dział „Rolnictwo“) — wygl. dyr. Szecepan Mędrzecki. 15.15 Transmisja z Filharmonji warszawskiej. 17.55. „Boczna antena“ — o najnowszych zdarzeniach w nauce i technice — wygl. p. Bruno Winawer. 18.20. Koncert popularny. 19.20. Odczyt pod tyt. „Kiedy będzie wiosna“ (Dział „Przyrodznawstwo“) — wygl. dr. Stefan Gumński. 20.30 Koncert wieczorny.

Poniedziałek, dn. 18. III. 29 r. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.00 Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny, 15.50—16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 19.30 Audycja międzynarodowa. Transmisja z opery wiedeńskiej, oraz transmisja muzyki tanecznej z sali Malinowej hotelu „Bristol“ (do godz. 23.30).

Wtorek, dn. 19. III. 29 r. 12.10 — 13.00 Koncert z płyt gramofonowych dla wsi. 13.00 Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny. 17.55 Uroczystość radjowa dla żołnierzy z racji imieniny Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. 20.15 Transmisja uroczystej akademii ku uczczeniu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Środa, dn. 20. III. 29 r. 12.10—13.00 Program dla dzieci wiejskich a) p. Jamina Krasuska odczyta szereg bajek, b) koncert z płyt gramofonowych. 13.00 Komunikat rolniczy, oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej. 15.50—16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 17.25 „Skrzynka pocztowa“. Korespondencje bieżącą omówi dr. Marjan Stępowski. 19.35 „Skrzynka pocztowa rolnicza“. Korespondencje bieżącą omówi inż. Wacław Tarkowski. 20.10 Koncert wieczorny.

Czwartek, dn. 21. III. 29 r. 12.35 Odczyt org. staniem Min. W. R. i O. P. dla młodzieży szkolnej p. t. „Polskie piosenki wielkanocne“ wygl. p. Z. Lepecka. 17.25 Pogadanka p. t. „Tradycje świąt Wielkiej Nocy“ —

wygl. p. Mária Ankiewiczowa. 17.55 Koncert popołudniowy. 19.10 Odezyt z dzieła „Rolnictwo“ p. t. „Wiosenne roboty w polu“—wygl. prof. St. Biedrzycki. 20.00 Koncert wieczorny.

Piątek, dn. 22.III. 29 r. 12.10—13.00 Koncert z płyt gramofonowych. 13.00 Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny. 15.50—16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 17.55 Koncert popołudniowy. 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej.

Sobota, dn. 23.III. 29 r. 13.10—13 Koncert z płyt gramofonowych. 13.00 Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej. 15.50—16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 19.10 „Radjoobitornik“ — wygłosi dr. Marjan Stepowski. 20.30 Koncert wieczorny.

Z ruchu wydawniczego.

Serce Komendanta.

Komenda Główna Związku Strzeleckiego wydała drukiem nowy utwór Bronisława Bekala, autora popularnych sztuk ludowych (Wiezień Magdeburga, Montwiła, Okrzeja, Kapral Szczepan, Pod Belwederem etc.) osnuty na tle przemarszu pierwszej kompanii kadrowej przez ziemię kielecką i obfitującej w szereg silnych i efektownych scen, opartych na historii.

Sztuka powyższa grana będzie w marcu b. r. podczas uroczystej akademii ku uczczeniu dnia Imienin Marszałka Piłsudskiego.

Egzemplarze zostały zadedykowane przez Komendę Główną Związku Strzeleckiego Marszałkowi Piłsudskiemu i jeden egzemplarz zostanie wręczony Dostojnemu Solenizantowi w dniu 19 marca b. r. przez specjalną delegację Zw. Strzeleckiego.

Utwór ten jest do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w lokalu Komendy Głównej Zw. Strzeleckiego w Warszawie Al. Jerozolimskie nr. 27.

Cena egzemplarza 50 gr.

Z Instytutu Oświaty Dorosłych.

Zastęp przygotowanych pracowników oświatowych znów się powiększa. Mamy do zanotowania otwarcie nowego kursu instruktorskiego.

Oto dnia 4 marca rozpoczął się dwumiesięczny oświatowy kurs instruktorski, powierzony Instytutowi Oświaty Dorosłych (dawniej Centralne Biuro Kursów dla Dorosłych), przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Otwarcie kursu w obecności pp. wiceministrów: Oświaty dr. St. Czerwińskiego, Spraw Wewnętrznych dr. M. Jaroszyńskiego, dyrek-

tora Departamentu M. W. R. i O. P. Wł. Słobickiego, Naczelnika Wydziału Oświaty Pozaszkolnej M. B. Godeckiego, Wizytatorów — W. Kuropatwińskiego, J. Cierniaka oraz licznych przedstawicieli instytucyj i organizacyj społecznych dokonał członek Zarządu Instytutu p. A. Konewka.

Po pełnym mocy przemówieniu p. wiceministra dr. St. Czerwińskiego o wadze oświaty pozaszkolnej dla rozwoju państwowości polskiej, goście zwiedzili Ognisko Oświatowe — Wolska 44 — gdzie odbywa się kurs.

Po przerwie naczelnik W. O. P. p. M. B. Godecki miał wykład wstępny na temat „Podstawy ideowej pracy oświatowej“.

Sluchacze kursu stanowią zespół wybrany z spośród nauczycieli szkół powszechnych, większość kurat. Okr. Szk. Pomorskiego i Poznańskiego, czynnych instruktorów oświatowych, samorządowych i Kół Młodzieży Wiejskiej, oraz pracowników oświatowych emigracji w Niemczech.

Dobór wybranych prelegentów, przemysłany program oraz poważny zespół słuchaczy gwarantują wysoki poziom pracy na kursie.

Dymisja ministra Czechowicza.

W poprzednim numerze „Siewu“ pisaliśmy o wniosku posła Woznickiego w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności za przekroczenie budżetu w 1927/28 r. ministra Czechowicza. W dniu 8 b. m. odbyło się posiedzenie Komisji Budżetowej Sejmu, na którym zjawił się minister Czechowicz, by udzielić tych wyjaśnień, jakich żądała od niego Komisja. P. Czechowicz oświadczył wstępnie, że jest ministrem w stanie dymisji. Wkrótce istotnie dowiedziano się w Sejmie, że p. Prezydent Rzeczypospolitej odwołał ze stanowiska ministra skarbu p. Czechowicza, który usilnie prosił o to, ponieważ chciał ponieść odpowiedzialność jako osoba prywatna, nie jako minister.

Następnie p. Czechowicz złożył oświadczenie, w którym podkreślił te okoliczności, które sprawiły, że miał utrudnioną możliwość zgłaszania do Sejmu wniosków o dodatkowe kredyty. Wielką przeszkodę w tem były tarcia między Rządem i Sejmem. Dalej oświadczył, że wszystkie sumy, wykraczające poza budżet, asygnował na podstawie uchwały Rady Ministrów, nie samowolnie. Chciał przekroczyć preliminarz, jednak rok budżetowy 1927/28 dał zysku 214 milionów złotych oraz powiększył majątek państwa o 2 miljardy złotych, bez zwiększenia siatek podatkowych.

Między innymi powiedział p. Czechowicz: „osiągnięcie wyższego celu mego życia zawdzięczam wyłącznie i jedynie Marsz. Piłsudskiemu. Jakże mogłicie żądać

odemnie, żebym wystąpił wobec niego z wotum nieufności, gdy wam, moim oskarżycielom sumienie wasze nie pozwoliło tego uczynić”.

Zakończył zaś oświadczenie następującymi słowami: „Proszę jedynie o zaznaczenie w opinii Komisji, gdy wypadnie ona dla mnie nieprzychylnie, że bezwzględne traktowanie zastosowane zostało w dziejach Sejmu polskiego po raz pierwszy do ministra, który miał szczęście uporządkować polskie finanse i zapewnić równowagę budżetową i ustabilizować walutę.

Po dyskusji zgłoszono dwa wnioski. Jeden z wniosków opowiadał się za przerwaniem dochodzenia, drugi za prowadzeniem go w dalszym ciągu. Przeszedł wniosek drugi o prowadzeniu w dalszym ciągu dochodzenia.

Stresemann obrońcą mniejszości narodowościowych.

W dniu 8 marca minister spraw zagranicznych Niemiec, które przed wojną światową, bez odczuwania wyrzutów sumienia, znęcały się nad polakami z b. zaboru pruskiego, wystąpił na zgromadzeniu Ligi Narodów z wnioskiem, by stworzyć komisję stałą przy Lidze Narodów, któraby się opiekowała mniejszościami narodowościowymi w poszczególnych państwach, w razie stosowania wobec nich jakiegoś ucisku. Zgłaszając ten wniosek miał na myśl rzekome krzywdy ludności niemieckiej w Polsce.

Z kursu instruktorskiego C.Z.M.W.

W drodze na Pyszną.

Minister Rzeczypospolitej p. August Zaleski w silnym przemówieniu skrytykował projekt Stresemanna. Przeciwno Stresemannowi wypowiedział się też minister angielski Chamberlain, który powiedział, że obrońcami mniejszości mogą być tylko ludzie o „czystych rękach”, wskazywał więc, że rozumie niuczciwe zamiary Stresemanna, by ograniczyć prawa Polski do jej obywateli. Tak samo ostro skrytykował projekty Stresemanna minister

francuski Briand. W ten sposób Stresemann zmuszony był wycofać swoje wnioski, wymierzone przeciwko Polsce, bo nikt ich nie chciał poprzeć.

Z kursu instruktorskiego C.Z.M.W.

Dziś tobie, a jutro mnie.

Premjer Bartel w Gdańsku.

Prezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej p. Bartel udał się przed kilkunastu dniami do Gdańska, by zetknąć się, osobiście z przedstawicielami Wolnego Miasta. Pan Premjer był bardzo uprzejmie podejmowany przez Senat Gdańska oraz przez Komisarza Ligi w Gdańsku. Świadczyć to może o wydatnym poprawieniu się stosunków między Rzeczypospolitą i Gdańskiem.

Obawa powodzi.

Zima roku bieżącego przyniosła ze sobą ogromną ilość opadów śnieżnych. Śnieg grubą warstwą pokrył ziemię Rzeczypospolitej, co stać się może powodem klęski powodzi w okresie topnienia. Największe niebezpieczeństwo grozi okolicom, leżącym nad wielkimi rzekami. Władze administracyjne państwa czynią już obecnie przygotowania do tego, by klęskę zapobiec. Zrozumiałą jest jednak rzeczą, że tylko przy współdziałaniu całych gromad ludzi uda się w pewnym stopniu klęskę powodzi zmniejszyć. Gdyby klęska nadeszła, co może się stać przy nagłym ociepleniu się, duży obowiązek spadłby na Kół Młodzieży, by stały się jądrem akcji ratunkowej i zapobiegawczej.

Spółdzielczość pionierką postępu.

Roczna produkcja jaj w Polsce dochodzi do liczb ponad dwa i pół miljarda sztuk a konsumpcja dosięga zaledwie sumy jednego i pół miljarda sztuk. Ponieważ przy obecnych pracach i staraniach władz państwowych, podjętych za pośrednictwem organizacji rolniczych, powinna produkcja wzrastać ilościowo i wartościowo, należy podjąć starania w celu umożliwienia i rozszerzenia konsumpcji jaj na liczne rzesze spożywców, oraz w celu racjonalnego zorganizowania wywozu.

Ważną jest zatem rzeczą zorganizowanie racjonalnego przechowywania jaj z okresu wydajnej nieśności kur w czasie miesięcy wiosennych i letnich na okres zaniżku produkcji jaj, t. j. w jesieni i w zimie. W tym celu zagranicą zastosowano na szeroką skalę chłodnictwo jaj-zarskie.

W Polsce pierwszą chłodnią do przechowywania jaj uruchomił Związek Spółdzielni Spożywców R. P. Chłodnia ta pobudowana w Kielcach podług najnowszych wymagań techniki posiada pojemność przeszło 3 milionów jaj. Już podczas tej zimy Związek Sp. Sp. R. P. dostarczył spółdzielniom 800 sztuk jaj, przyczytniając się do utrzymania właściwego poziomu cen tego artykułu pierwszej potrzeby.

Ogólnokrajowy Dzień Spółdzielczości.

Wzorem lat ubiegłych ogólnokrajowy Dzień Spółdzielczości obchodzony będzie w niedzielę, dn. 2 czerwca.

W tym celu został utworzony Komitet Dnia Spółdzielczości, który wyłonił z pośród siebie prezydium w składzie następującym: prezes — p. Janusz Kwieciński, vice-prezesa — dyr. Zygmunt Chmielowski i dyr. Marjan Rapacki, sekretarze — p. J. Bielecki i p. A. Czachyra. Przewodniczącymi poszczególnych sekcji są: Wydawnicza — p. A. Czachyra, Prasowa — p. B. Przegaliński i Szkolna — p. Fr. Dąbrowski.

Odpowiedzi Redakcji

Koledze Kielakowi. Zdjęć fotograficznych w „Więciach” jest więcej, aniżeli u nas. Trafnie to spostrzegł się. Dowodzi to, że mają więcej pieniędzy, aniżeli my, jakkolwiek nie chcą się do tego przyznawać. Zdjęcia fotograficzne częstokroć nie są oryginalne, porównajcie różne zdjęcia, a zobaczycie, że są w najrozmaitszy sposób przerabiane, powiększane. Nie można im odmówić jednak sprytu.

Ogólne Zebranie Centralnego Związku Kółek Rolniczych.

Okólnikiem z dnia 1 lutego b. r. Nr. 68 C.Z.K.R. zawiadomił wszystkie Wojewódzkie i Okręgowe Związki Kółek Rolniczych o mającym się odbyć w **dnio 20 marca r. b.** w Warszawie w sali Stowarzyszenia Techników przy ul. Czackiego Nr. 3-5 Ogólnem Zebraniu Centralnego Związku Kółek Rolniczych.

Drugie zawiadomienie w tej sprawie zostało ogłoszone w „Poradniku Gospodarstwa Wiejskiego” z dn. 17 lutego r. b.

Obecnie C.Z.K.R. przypomina po raz trzeci, że w myśl statutu w Ogólnem Zebraniu wezmą udział:

- 1) członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej Centralnego Związku Kółek Rolniczych;
- 2) po dwóch delegatów Zarządu każdego z Wojewódzkich Związków Kółek Rolniczych;
- 3) po jednym delegacie Zarządu każdego z Okręgowych Związków Kółek Rolniczych, który opłacił do Wojewódzkiego Związku Kółek Rolniczych składki członkowskie za bieżący rok budżetowy 1928;

4) po jednym delegacie od każdego pięciu czynnych Kółek Rolniczych. Czynnymi są te Kółka Rolnicze, których członkowie wykupili legitymacje na rok 1928, podpisane przez Prezesa C.Z.K.R. p. T. Wilkońskiego i Kierownika C.Z.K.R. p. W. Czermińskiego.

Porządek obrad przewiduje:

- a) Sprawozdanie z działalności C.Z.K.R.
- b) Budżet i program prac na przyszły rok budżetowy 1929/30.

c) Połączenie się w jedną nową instytucję społeczno-rolniczą poniższych czterech organizacji:

- 1) Centralnego Związku Kółek Rolniczych;
- 2) Centralnego Towarzystwa Rolniczego;
- 3) Zjednoczenia Związków Kółek i Organizacji Rolniczych Ziem Wschodnich;
- 4) Centralnego Związku Osadników.
- d) Wybory.

e) Referat: „Drobne rolnictwo na Powstającej Wystawie w Poznaniu”.

Gości na Ogólnem Zebraniu nie przewiduje się. Wezmą w niem udział wyłącznie delegaci.

Delegatom na Ogólne Zebranie C.Z.K.R. będą przysługiwać w drodze powrotnej 66% zniżki kolejowej.

O wszelkie informacje, dotyczące się Ogólnego Zebrania C.Z.K.R. należy zwracać się do zwierzchnich Wojewódzkich Związków Kółek Rolniczych.

TREŚĆ NUMERU: W Imieniu Komendanta. — Komendantowi, przez W. B. — O zjednoczenie Młodej Wsi, przez St. Gierata. — O kursach wieczorowych słów parę, przez Jana Gradka — W obliczu niebezpieczeństwa, przez J. Saw'a. — Rowy i mosty, przez Pogoż. — Bezczelni kłamcy, przez K. Grochowskiego. — Dziwne metody. — Z Kół i Związków. — Dział organizacyjny. — Z radja. — Z ruchu wydawniczego. — Z instytutu oświaty dorosłych. — Z Polski i świata. — Różne.

CENNIK OGŁOSZEŃ: 1/1 str.—90 zł. 1/2 str. 50 zł., 1/4 str. 25 zł., 1/8 str. 15 zł.; w tekście o 25% drożej.

Redaktor: J. Sawicki.

Wydawca: Centr. Związek Młodzieży Wiejskiej

Drukarnia „OSTOJA” Warszawa, Tamka 37.